

Istorinis susitikimas Veronoje: su ŠMSM ministre Italijos lietuviai aptartė lituanistinio švietimo aktualijas

Paskutinį žiemos savaitgalį olimpinė dvasia alsuojanti Verona tapo Italijos lietuvių traukos centru. Čia Veneto lietuvių bendruomenė surengė išskirtinį, net tris svarbias progas sujungusį renginį: paminėta Lietuvos valstybės atkūrimo diena, pasidžiaugta Italijoje vykstančiomis žiemos olimpinėmis žaidynėmis bei surengtas susitikimas su Italijoje viešėjusiais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto (ŠMSM) ministre Raminta Popoviene ir viceministru Giedriumi Grybausku. Renginyje aptartos lituanistinio švietimo aktualijos bei pamatą įgijo jau kurį laiką brandinama idėja - sukurti pirmąją kontaktinę lituanistinę mokyklą Veneto regione.

Ana Vengrovskaja

ITLIETUVIAI.IT

Šventinis susitikimas vyko jaukioje istorinę atmintį saugančioje erdvėje - seniausioje iki šiol veikiančioje asociacijoje Veronos centre „Al Calmiere“, įkurtoje dar po Pirmojo pasaulinio karo kaip darbininkų laisvalaikio erdvė. Italijos lietuvių bendruomenės (ITLB) pirmininkė Dalia Martusevičiūtė pabrėžia, kad šis renginys

Veneto lietuvių bendruomenei tapo kur kas daugiau nei paprastu susibūrimu – tai buvo svarbus žingsnis bendruomenės augimo ir brandos kelyje.

Susitikimas vyko istorinėje „Al Calmiere“ erdvėje Veronos centre | Anos Vengrovskajos nuotraukos

„Pirmą kartą Lietuvos Respublikos institucijų atstovai oficialiai susitiko su bendruomene Veneto regione. Šis momentas pažymėjo ne tik simbolinę dėmesį diasporai, bet ir stiprėjančią dialogą tarp valstybės, bendruomenės ir vietos iniciatyvų. Verona šį kartą tapo ne tik susitikimo vieta, bet ir prasmingu pasirinkimu. Čia gyvena nemaža dalis Veneto lietuvių, kurie dėl geografinių atstumų dažnai lieka nuošaliau nuo bendrų veiklų. Todėl galimybė susiburti būtent šiame mieste tapo svarbiu žingsniu telkiant vietos lietuvius ir stiprinant tarpusavio ryšius.

Mūsų iniciatyvą lydėjo tikras bendrystės jausmas. Renginys vyko seniausioje iki šiol veikiančioje Veronos asociacijoje, įkurtoje po Pirmojo pasaulinio karo kaip darbininkų laisvalaikio erdvė. Sulaukėme šilto priėmimo, svetingumo ir nuoširdaus palaikymo – tai tapo gražiu pavyzdžiu, kaip skirtingos kultūros ir bendruomenės gali kurti bendrą erdvę dialogui ir bendradarbiavimui“, – renginiui įvykus teigė D. Martusevičiūtė.

Iš kairės: Dalia Martusevičiūtė, Raminta Popovienė, Dalia Kreivienė | Sigitos Dabulskytės nuotr.

ITLB pirmininkė džiaugėsi, kad prie renginio organizavimo itin daug prisidėjo ilgamečiai bendruomenės bičiuliai, asociacijos „Al Calmiere“ prezidentas Renzo Rossi ir aktyvus jos narys, Italijos ir Lietuvos draugystės puoselėtojas Damiano Brescia.

Ministrės padėka diasporai ir olimpinis pasididžiavimas

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė Raminta Popovienė sveikino gausiai susirinkusius Veneto lietuvius ir atskleidė, kad Italijos lietuvių bendruomenė yra trečioji jos aplankyta užsienio lietuvių bendruomenė einant ministrės pareigas.

„Labai nuoširdžiai noriu padėkoti visų pirma mūsų lietuvių bendruomenei, tikrai jums visiems, kurie skiriate savo laiką šeštadienį tam, kad galėtume susitikti, pasišnekėti. Važiuodama galvojau, kaip svarbu burtis ir kurti tą lietuviybės židinį. Patys svarbiausi ambasadoriai šitoje šalyje esate jūs, nes tikrai skleidžiate tą lietuviybės žinią, kalbą, kultūrą, mūsų tradicijas, kas yra labai labai svarbu.

O labiausiai šiandien džiaugiuosi, kad veikia lituanistinės mokyklėlės. Pats

svarbiausias tikslas yra, kad lietuvių kalba toliau gyventų pačiuose mažiausiuose mūsų daigeliuose, mūsų vaikuose, ir tai yra labai svarbu, nes augdami jie tą kalbą neša tolyn – kad jiniai išliktų, kad eitų iš kartos į kartą – tai yra pats svarbiausias mūsų židinyss“, – kalbėjo ministrė R. Popovienė.

Ministrė ir viceministras į Italiją atvyko Milano ir Kortinos olimpinių žaidynių proga, susitiko su olimpiečiais bei dalyvavo uždarymo ceremonijoje Veronoje. Šiomet Lietuva žaidynėse turėjo istorinę, pačią gausiausią 17 sportininkų delegaciją.

ŠMSM delegacija su olimpiečiais. Roman Koksarov/LOK nuotr.

Oficialioje susitikimo Veronoje dalyje taip pat dalyvavo Lietuvos Respublikos ambasadorė Dalia Kreivienė, Lietuvos garbės konsulas Venete Alberto Franceschi, Italijos Raudonojo Kryžiaus, asociacijos „Al Calmiere“ atstovai.

Italijos lituanistinių mokyklų fenomenas: kai atstumai virsta inovacija

Nuskambėjus sveikinimams ir padėkoms prasidėjo apskritojo stalo diskusija apie lituanistinio švietimo aktualijas. Susitikime kalbėta apie pasiteisinusius

lituanistinio švietimo modelius Italijoje, lituanistinio švietimo iššūkius, pedagogų kvalifikacijos kėlimo galimybes, virtualių lituanistinių mokyklų finansavimo specifiką, nuotolinių aukštojo mokslo studijų galimybes užsienyje gyvenantiems lietuviams.

Virtualios ir kontaktinės lituanistinės Italijos mokyklos (VKLIM) bendraįkūrėja ir vadovė Aurelija Orlova išsamiai pristatė mokyklos evoliuciją: pandemijos metu užgimusi kaip virtualios mokyklos idėja, organizacija išaugo į platų tinklą – šiuo metu veikia penki kontaktiniai padaliniai, virtualiai per savaitę vykdoma 18 pamokų (pernai jų buvo 27), dirba 16 mokytojų.

VKLIM vadovė Aurelija Orlova ir Italijos lituanistinio švietimo tarybos pirmininkė Dvilė Varapnickaitė-Sartori išsamiai pristatė lituanistinio švietimo Italijoje aktualijas | Anos Vengrovskajos nuotr.

VKLIM vadovė akcentavo, kad geografinė realybė Italijoje kardinaliai skiriasi nuo tų šalių, kur lietuviai gyvena kompaktiškai. Vaikai į kontaktines pamokas kartais keliauja po 100 ar net 150 kilometrų, todėl virtualus ugdymas čia nėra vien

„pandeminis palikimas“ – tai gyvybiškai būtina sąlyga išsaugoti kalbą. Pasak A. Orlovos, dabartinis finansavimo modelis neskatina didinti virtualių pamokų skaičiaus.

„Suprantame, kad finansavimo modelių peržiūra reikalauja laiko ir dialogo, tačiau tikimės sprendimų, kurie atspindėtų realią veiklos apimtį ir indėlį. Pamokų skaičiaus mažinimas negalėtų būti ilgalaikis sprendimas, nes tai tiesiogiai paveiktų ugdymo kokybę“. VKLIM vadovė Aurelija Orlova.

„Virtualios mokyklos šiandien siūlo kokybišką, pagal amžių ir kalbos lygį diferencijuotą ugdymą. Mūsų mokykloje vaikai gali dalyvauti iki penkių skirtingų pamokų per savaitę, o mokymo procesą užtikrina kompetentingi mokytojai. Tai leidžia išlaikyti aukštą ugdymo kokybę ir stiprinti lietuvišką tapatybę užsienyje.

Suprantame, kad finansavimo modelių peržiūra reikalauja laiko ir dialogo, tačiau tikimės sprendimų, kurie atspindėtų realią veiklos apimtį ir indėlį. Pamokų skaičiaus mažinimas negalėtų būti ilgalaikis sprendimas, nes tai tiesiogiai paveiktų ugdymo kokybę.

Esame pasirengę konstruktyviam bendradarbiavimui ir tikimės sprendimų, kurie užtikrintų tvarų bei sąžiningą ne pelno siekiančių virtualių ir mišrių mokyklų veiklos finansavimą. Šį klausimą ir toliau kelsime atsakingai bei nuosekliai“, – diskusijai pasibaigus ITLIETUVIAI.IT komentavo mokyklos vadovė.

Virtualaus mokymo iššūkiai ir siekis būti išgirstiems valstybės lygmeniu

Diskusijoje dalyvavusi pernai įkurtos Italijos lituanistinio švietimo tarybos pirmininkė Dvilė Varapnickaitė-Sartori pabrėžė, kad ši organizacija įkurta norint turėti platformą dialogui su institucijomis Lietuvoje. Ji džiaugėsi, kad, lyginant su kitomis šalimis, kontaktinės mokyklos Italijoje glaudžiai bendradarbiauja.

„Italijos Švietimo taryba įkurta todėl, kad norime, jog mūsų balsas būtų girdimas Lietuvoje. Jeigu mes neturėtume Lituanistinio švietimo tarybos, aš negalėčiau atstovauti ir kalbėti apie mūsų problemas.

Italijoje, kaip turbūt matosi iš šalies, mes labai glaudžiai bendradarbiaujame. Netgi keliaudama po kitas mokyklas, lituanistinius forumus, matau, kad dauguma mokyklų kitose šalyse yra atskiri vienetai. Prieš šešerius metus, pandemijos

laikotarpiu Aurelija įgyvendino idėją įkurti virtualią mokyklą, o paskui, kai vėl galėjome susitikti gyvai, mes atsidarėme padalinius, kurie nėra atskiros mokyklos“, – kalbėjo D. Varapnickaitė-Sartori.

VKLIM vadovė Aurelija Orlova (kairėje) ir Italijos lituanistinio švietimo tarybos pirmininkė Dovilė Varapnickaitė-Sartori išsamiai pristatė lituanistinio švietimo Italijoje aktualijas | Sigitos Dabulskytės nuotr.

Po renginio D. Varapnickaitė-Sartori reziumavo diskusijos naudą: „Skirtingų šalių lietuvių bendruomenės susiduria su skirtingais lituanistinio švietimo iššūkiais. Šeštadienį turėjome puikią progą įvardyti ŠMSM ministrei Ramintai Popovienei, kokie yra Italijos lituanistinių mokyklų gerosios patirties modeliai ir kokias problemas sprendžiame. Tikimės, kad bus atsižvelgta į mūsų pasiūlymus dėl tikslesnio lituanistinių mokyklų finansavimo, labiau įvertinant nuotolines pamokas. Tokie susitikimai kloja pagrindą būti išgirstiems LR institucijų, bet ne mažiau svarbūs ir mums patiems, gyvenantiems toli vieniems nuo kitų.“

Savo patirtimi dirbant mokykloje pasidalino įvairiuose VKLIM padaliniuose dirbančios mokytojos: Sigita Dabulskytė (Bolonija), Marija Švitraitė-Vago (Milanas), Aušra Kiubertytė-Basso ir Lina Matulionytė (virtualios pamokos).

Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė Ramunė Kupšytė išskėlė klausimą dėl menkų nuotolinių magistro studijų Lietuvoje galimybių.

„Pasidomėdama pamačiau, kad VDU iš daugiau nei 60 magistro studijų yra trys magistrai nuotoliu. Vilniaus universitete iš daugiau nei 140 magistrų yra taip pat tik trys magistrai nuotoliu ir dažniausiai tai yra vadyba, bankininkystė, finansai. Nežinau, kokia yra situacija su paklausa, kiek yra norinčių studijuoti lietuvių, gyvenančių užsienyje, bet aš pamačiau, kad tų galimybių praktiškai nėra“, – sakė Veneto lietuvė, šiuo metu Vytauto Didžiojo universitete studijuojanti Lyginamųjų kultūrų magistrą. Kartu su ja studijuoja dar du užsienio lietuviai. Iš viso kurse yra 13 žmonių, tad beveik ketvirtadalis yra pasaulio lietuviai.

VKLIM mokytojos | Bruno Laranza nuotr.

Ministrė R. Popovienė: svarbu kelti klausimus ir siekti kokybės užtikrinimo

ŠMSM ministrė R. Popovienė išklausė bendruomenės lyderių argumentus ir patvirtino, kad valstybė ieško būdų, kaip tvariai remti lituanistinį švietimą.

„Biudžetas šiais metais sudėtingas, viskas eina gynybai, bet džiaugiuosi, kad

mums pavyko rasti lėšų ir ištesėti pažadą nuo 12 eurų bazinio krepšelio pakilti iki 15.

Prieš atvažiuodama galvojau, kad kelsit klausimą dėl virtualių mokyklų finansavimo. Manau, kad jūs tikrai formuluokit tuos klausimus Švietimo taryboje ir siųskite mums ir bandysime ieškoti atsakymų. Gal kitais metais pavyks peržiūrėti biudžetą, o galbūt toliau ateityje – vis tiek turime eiti į priekį ir ieškoti tų galimybių“, – sakė ministrė.

Atsakydama į R. Kupšytės pastebėjimą apie universitetus, ministrė teigė, kad reikėtų dialogo su universitetais, taip pat tektų keisti įstatyminę bazę.

„Dabar turime įstatymu nustatytą tam tikrą procentą nuotolinių studijų. Visiškai šimto procentų tiesiog įstatyme yra nustatyta, kad negalim vykdyti. Visgi, įstatymas nėra tas, kurio negalima keisti, tad tikrai galima ieškoti kitų formų“, – teigė R. Popovienė.

„Labai svarbu, kad keliame tie klausimai ir kad ir mokytojos, kurios dėsto ir dirba mokyklose, juos užduoda, siekia kokybės užtikrinimo. Kalbėjome ir apie kvalifikacijos kėlimą, kas yra labai svarbu. Taip pat apie nuotolines studijas aukštojoje mokykloje, tai tikrai diskutuosime, ieškosime tų sprendimų“. Raminta Popovienė.

ITLIETUVIAI.IT ministrė sakė besidžiaugianti galimybe padiskutuoti su bendruomene apie lituanistinio švietimo aktualijas ir teigė, kad šioje srityje dirbančių žmonių klausimai yra laukiami ministerijoje.

„Labai svarbu, kad keliame tie klausimai ir kad ir mokytojos, kurios dėsto ir dirba mokyklose, juos užduoda, siekia kokybės užtikrinimo. Kalbėjome ir apie kvalifikacijos kėlimą, kas yra labai svarbu. Taip pat apie nuotolines studijas aukštojoje mokykloje, tai tikrai diskutuosime, ieškosime tų sprendimų. Žinoma, kaip visada, yra labai aktualus finansavimas. Mes dabar džiaugiamės, kad šiais metais mūsų Vyriausybė išpildė tai, kas buvo žadėta – mes nuo 12 eurų bazinio dydžio vaikų krepšelio moksleiviui padidinome iki 15 eurų ir tai yra tikrai labai svarbus žingsnis. Tačiau ieškom tų galimybių ir dar daugiau“, – teigė R. Popovienė.

Delegacija iš Lietuvos aplankė Veronos globėjo San Zeno baziliką | Anos Vengrovskajos nuotraukos

Pasak ministrės, lituanistinis švietimas yra svarbus prioritetas šiai Vyriausybei.

„Labai svarbus prioritetas – net yra vienas iš prioritetinių veiksmų, įtrauktas į Vyriausybės programą. Tai ir testavimas, testų įgyvendinimas, ir bazinio dydžio didinimas, ką mes jau ir padarėme. Bet taip pat ir lituanistikos, baltistikos centrai – mes kaip tik tobuliname ir ieškome naujo modelio, dabar kaip tik yra svarstoma, norime peržiūrėti finansavimą, kad ir baltistikos, lituanistikos centrai taip pat įgautų didelę prasmę ir svarbą visame pasaulyje“, – teigė R. Popovienė.

Planuose – pirmoji kontaktinė mokykla Venete

Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė Ramunė Kupšytė džiaugėsi, kad pavyko susitikti su Veronos lietuviais, kurie dėl atstumų ne visada gali dalyvauti dažniausiai rytinėje regiono pusėje vykstančiuose bendruomenės renginiuose.

„Veronoje labai retai susitinkam, tad šis renginys suteikė puikią galimybę sujungti vietos lietuvius į vieną vietą. Žinoma, svarbiausia šio susitikimo dalis buvo būtent lituanistinės mokyklos iššūkių pateikimas švietimo, mokslo ir sporto ministrei“, – sakė R. Kupšytė.

Italijos lietuviai dalyvavo gidės Kristinos Janušaitės-Valleri vedamoje ekskursijoje po Veroną | Bendruomenės archyvo nuotr.

Per susitikimą buvo kalbėta apie pirmosios kontaktinės mokyklos Venete steigimą. Apylinkės pirmininkė ITLIETUVIAI.IT atskleidė, kad šie planai jau atspindi vietinės valdybos darbotvarkėje.

„Susitikimas taip pat paskatino vėl pagauti kontaktinės lituanistinės mokyklos Veneto regione steigimo idėją ir rimčiau svarstyti šią galimybę. Jau susiskambinome su apylinkės valdyba ir pradėjome svarstyti, koku būdu pradėti rinkti duomenis visame regione, kad suprastume, kokia yra situacija ir reikiamybė kurti kontaktinę mokyklą Venete“, – sakė R. Kupšytė.

Po oficialių susitikimų renginio dalyviai neformaliai bendravo prie „Al Calmiere“ asociacijos narių paruošto užkandžių stalo | Sigitos Dabulskytės nuotraukos

„Verona ir ši patirtis taip pat atvėrė žvilgsnį į ateitį. Matome realią galimybę, kad būtent šiame mieste galėtų atsirasti kontaktinė lietuvių kalbos mokykla Veneto regione“. ITLB pirmininkė Dalia Martusevičiūtė.

Apibendrindama šį istorinį savaitgalį, ITLB pirmininkė Dalia Martusevičiūtė atkreipė dėmesį į šviesią Veneto bendruomenės ateitį: „Didžiausias tokio susitikimo įvertinimas – aktyvus žmonių dalyvavimas. Pilna salė, gyvos diskusijos, galimybė susitikti, pabendrauti, atnaujinti pažintis ar užmegzti naujus ryšius rodo, kad bendruomenei reikia gyvo kontakto ir bendrų patirčių. Tokie momentai stiprina pasitikėjimą ir kuria tikrą bendrystės jausmą.

Verona ir ši patirtis taip pat atvėrė žvilgsnį į ateitį. Matome realią galimybę, kad būtent šiame mieste galėtų atsirasti kontaktinė lietuvių kalbos mokykla Veneto regione. Tokios iniciatyvos gimsta ten, kur susitinka žmonės, idėjos ir bendras tikėjimas prasminga veikla. Šis renginys dar kartą patvirtino, kad turėdami aiškų

tikslą ir bendrą kryptį galime daug ką įgyvendinti savo pačių pastangomis. Esame dėkingi Italijos asociacijų ir vietos institucijų palaikymui, nuolatinei mūsų garbės konsulo paramai bei glaudžiam bendradarbiavimui su diplomatinėmis atstovybėmis.

Verona paliko ir ypatingą emocinį išpūdį – olimpinėmis nuotaikomis gyvenantis lyrikos, muzikos ir meilės miestas atsivėrė per istoriją, kurią pažinome kartu su mūsų bendruomenės nare ir gide Kristina. Džiugu matyti, kad Veneto lietuvių bendruomenėje daugėja vaikų. Tai primena vieną svarbiausių mūsų užduočių – išsaugoti gimtąją kalbą, stiprinti ryšį su Lietuva ir perduoti šią tapatybę jaunajai kartai“, – reziumavo bendruomenės pirmininkė.

Straipsnis parengtas pagal Medijų rėmimo fondo finansuojamą projektą „Lietuvos ir Italijos lietuvių bendruomenės reprezentacija Italijoje“

MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

2025 M. SUTEIKÉ 2500 EURŲ PARAMĄ PROJEKTUI
„LIETUVOS IR ITALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
REPREZENTACIJA ITALIJOJE“